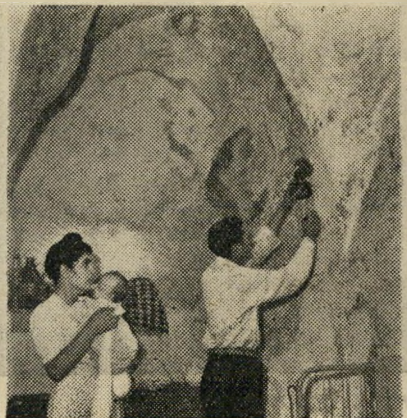

דיידי «השטח הגדול»

מגורש משחקים: ילדי "השטח" מבליים את ימיהם מסביב לתעלת הביוב. בקרבת המקום אין גן צבורי. על גן-ילדים איש לא שמע כאן.

מטבח ונוחיות... זה המונח המקובל במודעות. אולם כאשר מצרפים שני הזברים בחור קטן, אין לא מטבח ולא נוחיות.

תיקונים שלא יועילו, אך בכל זאת מניטים לתקן את הסדקים בקיר נגד לחות הגשמים.

בית-המלאכה בחצר. נסים אינו מתרחק מביתו — שמא יתמוטט בהעדרו.

«כאשר פנה למוסדות לא ידע לדבר יידיש ואף לא עברית, והוא נשלח ל"שטח", ודאגתו הראשונה היא לעצמו ולמשפחתו. וכל עוד לא עוזר לו איש, אין איש זכאי לדרוש ממנו עזרה», סיכם החנווני. «זוהי תורת הגיוגל של ישראל».

«ועכשיו רוצים להעביר אותנו למקום מרוכז אחד. מדוע אין מפזרים אותנו בכל חלקי הישוב, שנוכל לחיות יהוד עם שאר העדות בארץ? — שאל, וברוגו עצוב הוסיף: «נמאס לי לחיות בגיטו מורחז!»

בין 1000 דיידי "השטח הגדול" לא התגשם עקרון ה"קליטה הרוחנית", כי הרוח חלשה — כשהקירות סדוקים.

הסוכנות רצתה להפטר מעול החזקת אלפי האנשים הללו במחנות העולים. היא לא ראתה בהם אנשים חיים, אלא מיספרים בסטטיסטיקה. היא שלחה אותם לעיר-העתיקה, ותפקידה בפרשה נסתיים. אולם עולים אלה לא באו ארצה כדי למות תחת הריסות בתים. **פושעים וחיות-טרף.** וכך חיים נסים חיון ואלפים אחרים כמוהו, עסוקים בהבטחת לחם היומיומי ומצפים ליום בו יתמוטט משכנם. ורק לעתים רחוקות מספיקים הם להרהר בשאלות אחרות, רחבות יותר, קשות יותר מהפחד בפני המחר. «בשבילי זה כבר לא חשוב», מסביר בעל "חנות מכולת" במרתף. הוא מדבר בכבוד, כמי שטרם התרגלה לשונו לשפה חדשה, בניב ספרדי חזק. «הגיעה שעתנו למות. אם לא היום, מחר. ואם לא מחר, בעוד שנה. כבר ראינו את העולם וזקנו ולא נפסיד מאומה אם נמות. אבל מה ביחס לאלה?» הוא שואל בהצביעו לקבוצת ילדים בקצה הסמטה. שנים מהם התקוטטו וחבריהם עמדו סביבם במעגל וצוחו. הם עודדו את היריבים לסכם את דיבוריהם בפעולה. גילם -- בין שש ותשע שנים.

«כאן אפשר לגדל חיות-טרף, לא בני אדם», סיכם החנווני בנידונו ראש עצוב. «היום זה עדיין משחק אצלם, אך מחר ודאי תחפש אותם המשטרה כפושעים מועדים, ואז יאמרו: «הנה לכם, העולים החדשים האלה אינם יודעים לתקן את ילדיהם!»

ספנוולית במקום יידיש. «הרואה אתה את האיש הזה?» שאל, והצביע על גבר צעיר שישב כפתח אחד הבתים, והרתית תירס בדוד גדול. «לפני כמה חודשים עבד בסלילת כבי- שים, עד שנדרש באחד הימים להראות תעודת שיתרו מן הצבא. כמובן שלא היתה לו תעודה כזאת, והוא פוטר. נאמר לו כי עליו ללכת להתגייס. ומאז הוא יוצא מן "השטח" רק בלילות, למכור תירס. איש כמוהו לא ימלא את חובתו כאשר אין לו כל זכויות. כי מדוע ילך למות עבור הפקידים היושבים במשרדים ובשררות רוטשילד?»

